

Beslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med extra
anpassningar och särskilt stöd under elevernas
hela dag i skolan och i fritidshemmet vid
S:tJörgens skola i Helsingborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd under elevernas hela dag i skolan och i fritidshemmet vid S:t Jörgens skola i Helsingborgs kommun. Granskningen omfattar verksamheten i förskoleklass, lågstadiet och fritidshemmet.

Granskningen utgår från två frågeställningar:

1. I vilken utsträckning har skolan och fritidshemmet arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet?
2. I vilken utsträckning leder och styr rektorn arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ges stöd i utbildningen som helhet?

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen tagit fram för granskningen av området, vilka beskrivs i bilaga 2. I den bilagan finns också en beskrivning av hur granskningen har genomförts. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. För varje delområde bedöms om skolenhetens arbete uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om arbetet bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och beskriver inom vilka områden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen. Om arbetet bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i hög utsträckning anger Skolinspektionen inte några utvecklingsområden, men kan lämna framåtsyftande kommentarer. Någon redovisning begärs då inte.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av S:t Jörgens skola i följande utsträckning:

Arbetssätt för extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet

Skolenheten har i flera delar arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Arbetssätten för att åstadkomma en kollegial dialog som gynnar ett heldagsperspektiv i stödarbetet behöver utvecklas.

Rektorns styrning och ledning

Rektorn leder och styr i flera delar arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ge stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för personalen i fritidshemmet och elevhälsan att samarbeta och utbyta erfarenheter om elevers behov av stöd i ett heldagsperspektiv.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2 maj 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 4) användas.

Redogörelsen skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:11512) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive bedömningsområde.

Arbetsätt för extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet

Det här området handlar om hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd bedrivs utifrån ett heldagsperspektiv. Det innefattar planering och genomförande av utbildningen i skolan och i fritidshemmet, hur erfarenheter från olika personalkategorier och elever tas tillvara och hur kontinuitet skapas vid övergångar mellan skola och fritidshem.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolenheten har i flera delar arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens granskning visar att verksamheten planeras och genomförs utifrån en helhetssyn och kännedom om elevernas behov av stöd under hela dagen i skolan och i fritidshemmet. Såväl personalens som elevernas erfarenheter av vad som fungerat bra i stödet under elevens hela dag tas tillvara i stödarbetet. Vidare arbetar personalen i förskoleklass, skola och fritidshem systematiskt för att underlätta övergångarna mellan verksamheterna och för att kunna möta elevernas behov av stöd utifrån ett heldagsperspektiv. Den kollegiala dialogen mellan personalen i fritidshemmet och elevhälsan om stödarbetet i fritidshemmet är däremot begränsad.

Heldagsperspektiv i stödarbetet

Granskningen visar att verksamheten planeras och genomförs utifrån en helhetssyn och kännedom om elevernas behov av stöd under hela dagen i skolan och i fritidshemmet. Personalen, såväl lärare som resurspersoner, i skola och fritidshem som arbetar med elever i samma klass utgör en så kallad basgrupp. Vid personalens veckovisa basgruppsmöten diskuterar de bland annat kommande planering och stödinsatser till elever. Lärarna i fritidshemmet berättar att de anpassar fritidshemmets planering efter elevernas behov och efter vad de känner till om skolans planering. Lärarna i skolan uppger att det finns arbetssätt för att skapa kontinuitet och tillgänglighet under skoldagen, det varierar dock mellan lärarna i skolan och i fritidshemmet hur mycket dessa arbetssätt används. Exempelvis bestämmer både lärare i skolan och i fritidshem var eleverna ska placeras i till exempel klassrum och matsal för att det ska fungera för alla elever. Som exempel på stödarbete som är samma i skolan och i fritidshemmet tar de intervjuade upp schema med bildstöd och individuella scheman för vissa elever som gäller både skolan och fritidshemmet. Rektorn berättar även att vissa elever mår bra av att veta i förväg vad som ska hända i fritidshemmet och kunna välja aktivitet. Därför får vissa elever hem ett schema en vecka i förväg där det kan stå vilken dag som är utedag och när de ska arbeta skapande och liknande. Rektorn uppger även att de tittar på lärmiljön och placering i klassrummet eller matsalen utifrån var eleven lär sig bäst. I fritidshemmet finns rum för olika aktiviteter och då kan eleverna få diskutera med personalen om vad som passar bäst för dem. Rektorn menar att det är samma tanke och arbetssätt som styr, även om detta kan ta sig delvis olika uttryck i skolan respektive fritidshemmet.

Granskningen visar att lärarnas, personalen i fritidshemmets och den övriga skolpersonalens tidigare erfarenheter av vad som fungerat bra i ett heldagsperspektiv tas tillvara i stödarbetet. Av intervjuer med lärare i skolan och lärare i fritidshemmet framgår att de drar nytta av sina tidigare erfarenheter av vad som fungerat och inte fungerat i stödarbetet. Lärare i fritidshemmet berättar att de provar sig

fram med hjälp av tidigare erfarenheter. De har exempelvis märkt att vissa barn behöver gå och äta mellanmål direkt efter skolan och därefter vila en stund för att orka med fritidshemmet. Enligt representanter för elevhälsan lutar de sig mot sin tidigare erfarenhet som de tar med sig i handledande samtal med pedagogerna.

Granskningen visar att elevernas perspektiv på vad som behövs och vad som fungerar bra i stödet under elevens hela dag i skolan och fritidshemmet tas tillvara i stödarbetet. Av samtliga intervjuer framgår att elevernas synpunkter på och erfarenheter av stödinsatser samlas in på olika sätt. Hur strukturerat det sker varierar dock mellan olika klasser. Oftast sker det löpande genom att lärare i skolan respektive fritidshemmet ställer frågor till eleverna, bland annat inför eleverna utvecklingssamtal. Några lärare i skolan uppger att eleverna fyller i ett material inför sina utvecklingssamtal och att det då även ingår frågor om trivsel och trygghet i fritidshemmet och hur det fungerar där. När det gäller insatser inom ramen för särskilt stöd tas elevernas åsikter och upplevelser upp vid utvärderingen av åtgärdsprogrammen. Då är även resurspersonal och lärare i fritidshemmet involverade och deras erfarenheter tas vid behov med i arbetet. Representanter för elevhälsan uppger att de även intervjuar elever i samband med att åtgärdsprogram ska utvärderas för att ta reda på hur eleverna vill ha det i skolan. Resurspersonalen berättar att de har mycket kontakt med vårdnadshavare genom att de även arbetar i fritidshemmet och då möter vårdnadshavarna både vid lämning och vid hämtning. Resurspersonalens dialog med elever och vårdnadshavare ger en samlad bild av vad som fungerar bra och påverkar det faktiska arbetet med planering och genomförande. Lärarna i fritidshemmet ger flera exempel på situationer då elevernas synpunkter, som i vissa fall förts fram via vårdnadshavarna, lett till förändringar i stödinsatsernas genomförande. Exempelvis har personalen provat att ge bilder som stöd, men efter elevens synpunkter har de lagt mer fokus på att prata direkt med eleven. Ett annat exempel som ges handlar om att elever tycker att grupperna varit stora och att de önskat mindre sammanhang vilket personalen lyssnat till och därefter delat upp elevgrupperna så att hälften av eleverna är ute när den andra hälften arbetar med olika aktiviteter inomhus.

Det finns en fungerande och fortlöpande dialog mellan olika personalkategorier i skolan och i fritidshemmet, men dialogen har främst ett fokus på det stödarbete som sker under skoltid. Av samtliga intervjuer framgår att det sker ett kontinuerligt utbyte av erfarenheter mellan dem som är involverade i stödarbetet under skoltid där även elevhälsan medverkar. Vad gäller stödarbetet i fritidshemmet är elevhälsan inte delaktig på samma sätt och personalen i fritidshemmet skulle vilja ha ett större stöd i arbetet av elevhälsan. Enligt rektorn och representanter för elevhälsan innebär de arbetssätt som skolenheten har nu att personalen i fritidshemmet tar del av elevhälsans perspektiv på stödarbetet via lärarna i skolan och då handlar det framförallt om arbetet under skoltid.

Planerade övergångar för ökad kontinuitet

Det finns ett systematiskt arbetssätt i stödarbetet för att underlätta övergångarna mellan skolan och fritidshemmet där lärare, personal i fritidshemmet och stödpersonal arbetar tillsammans för att kunna möta elevernas behov av stöd utifrån ett heldagsperspektiv. Av intervjuer med lärare i skola och fritidshem, stödpersonal och personal i fritidshemmet framgår att information mellan personal förs över både muntligt och skriftligt vid mötestillfällen, exempelvis vid de så kallade basgruppstillfällena, men också vid spontana samtal i korridoren. Basgruppsträffarna är ett sätt att skapa kontinuitet i övergångarna mellan skolan och fritidshemmet genom att personalen ges inblick i varandras verksamheter. Personal i fritidshemmet berättar att övergången mellan skola och fritidshem kan vara jobbig för många elever men att lärarna i skolan och personalen i fritidshemmet ser till att det fungerar för elever med stödbehov innan de släpper eleverna till fritidshemmet. Den sista kvarten av skoltiden har fritidshemspersonalen en gemensam planeringsstund som kallas ställtids då de kan prata ihop sig och stämma av läget inför eftermiddagen. Lärarna i skolan ser till att övergången till fritidshemmet blir bra för eleverna genom att de exempelvis stannar kvar en stund med elever som har stödbehov så att eleverna får lugn och ro innan de går över till fritidshemmets verksamhet. Den täta dialogen som förs mellan personalen i fritidshemmet och lärarna i skolan bidrar enligt de intervjuade lärarna till att övergången mellan skola och fritidshem fungerar bra. Lärarna i skolan och i fritidshemmet uppger att de går igenom vad som ska hända under hela dagen på olika sätt med olika grupper. I någon klass går lärarna igenom hela dagens och veckans aktiviteter för både skola och fritidshem med eleverna och i någon klass går lärarna igenom det som händer under skoldagen och lärarna i fritidshemmet går igenom det som händer under fritidshemmet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att följande utvecklingsarbete behöver inledas:

- Arbetssätten för att åstadkomma en kollegial dialog som gynnar ett heldagsperspektiv i stödarbetet behöver utvecklas.

I S:t Jörgens skola finns arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet. Elevernas stödbehov finns med i planeringen, genomförandet och uppföljningen av verksamheten i såväl skolan som fritidshemmet. Det finns en fungerande och kontinuerlig dialog mellan olika personalkategorier i skolan och fritidshemmet, men dialogen har ett fokus på det stödarbete som sker under skoltid.

För att kunna ha ett heldagsperspektiv i stödarbetet är det viktigt att ha arbetssätt som främjar en helhetssyn i planering och genomförande av utbildningen i skola och fritidshem. Av kommentarerna till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:334)

om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att lärare och övrig skolpersonal, däribland elevhälsans personal, fortlöpande bör samarbeta för att skapa miljöer som främjar elevers lärande, utveckling och hälsa.¹

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn och personalen i S:t Jörgens skola utvecklar arbetssätt som innebär att det sker en kollegial dialog kring hur elevernas lärmiljö under såväl skol- som fritidshemstid påverkar deras lärande och utveckling. Genom denna dialog kan också kompletterande perspektiv och erfarenheter tas tillvara när extra anpassningar och särskilt stöd utarbetas för elever utifrån ett heldagsperspektiv.

Rektorns styrning och ledning

Det här området handlar om hur rektorn styr och leder arbetet på organisatorisk nivå för att möjliggöra ett heldagsperspektiv i stödarbetet. Området innefattar tydlighet i roller och ansvarsområden, förutsättningar och former för samverkan mellan olika personalkategorier gällande stödsatser samt hur rektorn arbetar för att personalen ska ha den kunskap och kompetens som behövs för att kunna ge eleverna stöd under hela dagen i skola och fritidshem. Även rektorns uppföljning av stödarbetet ingår i området.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ges stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn förmedlar tydliga arbets- och förhållningssätt som utgår från ett heldagsperspektiv. Rektorn arbetar för att roller och ansvar, kopplat till stödarbetet i skolan och i fritidshemmet, är kända och förankrade hos lärarna och övrig personal samt genomför insatser för att stärka lärarnas och den övriga skolpersonalens kompetens i att ge eleverna stöd utifrån ett heldagsperspektiv. Rektorn har också organiserat verksamheten för att underlätta samverkan mellan skola och fritidshem samt möjliggöra uppföljning av stödarbetet. Dock ges inte tydliga förutsättningar för samarbete och erfarenhetsutbyte mellan personal i fritidshemmet och elevhälsans personal.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn förmedlar tydliga arbets- och förhållningssätt som utgår från ett heldagsperspektiv. Av intervjuer med rektorn och representanter för elevhälsan framgår att grunden för stödarbetet ligger i skolans organisation. Skolan har elever i förskoleklass och årskurs 1-6. I varje årskurs går det cirka 45-50 elever med tre lärare och ofta en eller flera resurspersoner. Resurspersonerna arbetar

¹ Skolverket (2022). *Kommentarer till allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*, s. 24

även i fritidshemmet. Personalen, såväl i skola som fritidshem, som arbetar med elever i samma årskurs tillhör samma så kallade basgrupp. Enligt rektorn har personalen i respektive basgrupp stor frihet att organisera sig på olika sätt efter arbetsområde och efter elevernas olika behov. Utöver tillhörighet i en basgrupp tillhör all personal olika team. Det finns fyra team på skolan som alla leds av en teamledare. Ett team för lärarna i förskoleklassen, ett för lärarna i årskurs 1-3, ett för lärarna i årskurs 4-6 och ett för personalen i fritidshemmet. Enligt lärarna i skolan har skolan regler och rutiner som är gemensamma för både skola och fritidshem och det finns även samsyn i att både lärare i skolan och personal i fritidshemmet arbetar med stödverktyg på liknande sätt. Enligt rektorn handlar samsynen också om att personalen tar tag i eventuella problem direkt genom att ta kontakt med berörda vårdnadshavare.

Granskningen visar att rektorn arbetar för att roller och ansvar, kopplat till stödarbetet på skolan och i fritidshemmet, är kända och förankrade hos lärarna och övrig skolpersonal. Av samtliga intervjuer framgår att det finns tydliga uppdragsbeskrivningar för exempelvis mentorer, teamledare och specialpedagoger. Personalen tar hänsyn till varandra och varandras uppdrag. Enligt representanter för elevhälsan och personalen i fritidshemmet är dock inte elevhälsan knuten till fritidshemmet, utan elevhälsans uppdrag är riktat mot tiden eleverna är i skolan. Elevhälsan kan delta vid basgruppsmöten men då handlar diskussioner om elevernas tid i skolan.

Rektorn har organiserat verksamheten för att underlätta samverkan mellan skola och fritidshem samt möjliggöra uppföljning av stödarbetet. Av intervjuer och insänd dokumentation framgår att det finns en organisation som möjliggör för personalen i fritidshemmet och skolan att planera och följa upp stödarbetet gemensamt. Genom att rektorn och biträdande rektorn deltar i återkommande möten med bland annat specialpedagogerna och med teamledarna sker en regelbunden uppföljning av hur arbetet går och vad som behöver förändras eller utvecklas. Enligt representanter för elevhälsan kan det exempelvis förflyttas resurspersoner mellan årskurserna om någon eller några elever behöver mer stöd. Om åtgärdsprogram involverar fritidshemmet uppger elevhälsan att fritidshemspersonal är med i uppföljningen av dessa. Enligt lärarna i fritidshemmet händer det dock sällan att de involveras i arbetet med åtgärdsprogram. Lärarna i skolan uppger att rektorn följer upp stödarbetet i samband med basgruppsträffarna, som både lärare i skolan, fritidshemspersonal och vid behov elevhälsan är med på, men att det förs få diskussioner om stöd i fritidshemmet under dessa uppföljningar. Enligt rektorn har hen gjort en kartläggning som visar att mycket av det stödarbete som görs i skolan även görs i fritidshemmet men att personalen i fritidshemmet inte alltid är medveten om att de gör många extra anpassningar i vardagen.

Förutsättningar för samarbete utifrån heldagsperspektiv

Rektorn har skapat förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv men möjligheterna till erfarenhetsutbyte mellan personalen i fritidshemmet och

elevhälsan är begränsade. Arbetslagsmöten och gemensam planeringstid ger förutsättningar för de olika personalkategorierna att samarbeta. Enligt rektorn finns det också planeringsmöte för all fritidshemspersonal vid ett tillfälle i veckan och en mötestid med personalen i de olika fritidshemsgrupperna som är indelade i en grupp för elever förskoleklass, en för elever i årskurs 1 och 2 och en för elever i årskurs 3–6. På dessa möten är all personal som arbetar i de grupperna i fritidshemmet med, både lärare i fritidshemmet och resurspersonal som är knutna till specifika elever, vilket främjar samverkan och erfarenhetsutbyte dem emellan. Av intervjuer med både lärare i skolan och lärare i fritidshemmet framgår att de känner till vad som pågår i både skola och fritidshemmet. Samtliga intervjuade ger en samstämmig bild att resurspersonal som arbetar i klasserna följer med till fritidshemmet och att det resulterar i att heldagsperspektivet i stödarbetet främjas. Det bidrar till att det förs över information om elevernas stödbehov till fritidshemmet och till att det finns en kanal mellan fritidshemmet och skolan. Enligt lärarna i skolan är det en stor fördel att personal från fritidshemmet även är med i klasserna under skoldagen eftersom det gör att de känner elevgruppen och vet vad som har hänt under dagen och vilka elever som behöver stöd eller hjälp. Lärarna i skolan och i fritidshemmet berättar att de har en tät kommunikation med varandra. Mötesforum mellan lärare i skolan, lärare i fritidshemmet och resurspersoner finns bland annat i form av veckovisa så kallade basgruppsmöten då all personal som undervisar i en årskurs träffas för att planera och utbyta erfarenheter. Dock ges inte lika tydliga förutsättningar för samarbete och erfarenhetsutbyte mellan personal i fritidshemmet och elevhälsans personal. Av samtliga intervjuer framgår att elevhälsan inte har något uttalat uppdrag från skolledningen att arbeta mot fritidshemmet. Lärarna i skolan uppger att personalen i fritidshemmet har kontakt med elevhälsan via lärarna i skolan. Lärarna i skolan får information om vad som händer i fritidshemmet och fritidshemspersonalen är med på gemensamma möten med lärarna i skolan. Lärarna i fritidshemmet och stödpersonal uppger att de har kontakt med specialpedagogerna när det gäller tiden eleverna är i skolan men inte när det gäller tiden eleverna befinner sig i fritidshemmet.

Kunskap och kompetens

Granskningen visar att rektorn på flera olika sätt kartlägger vilka behov av kompetensutveckling som finns hos personalen för att de ska kunna bedriva stödarbetet ur ett heldagsperspektiv. Av samtliga intervjuer framgår att frågor om kompetensbehov tas upp vid medarbetarsamtal. Rektorn, representanter för elevhälsan och lärarna i skolan uppger även att diskussioner om kompetensutvecklingsinsatser förs vid skolledningens möten med specialpedagogerna och med skolans teamledare. Utifrån de behov som skolledningen identifierat genomförs olika kompetensutvecklingsinsatser. De senaste åren har personalen läst litteratur och deltagit i olika föreläsningar som därefter diskuterats. Exempel på kompetensutvecklingsinsatser har handlat om extra anpassningar och särskilt stöd, lektionsdesign, normer, differentierad undervisning och språkstörning. Vid dessa tillfällen har all personal

på skolan varit med. Det har också hänt att skolsköterskan har gett specifik utbildning utifrån medicinska delar både till fritidshemspersonalen och till lärarna i skolan. Enligt lärarna i fritidshemmet deltar lärare i skolan och personal i fritidshemmet ofta i samma utbildningar vid kompetensutvecklingsdagar. Efter olika kompetensutvecklingsinsatser fortsätter dialoger om ämnet på personalens temamöten. Ledningsgruppen lägger in i sin planering att de ska följa upp hur det går med bland annat olika diskussionsfrågor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att följande utvecklingsarbete behöver inledas:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för personalen i fritidshemmet och elevhälsan att samarbeta och utbyta erfarenheter om elevers behov av stöd i ett heldagsperspektiv.

Rektorn i S:t Jörgens skola har skapat en organisation som möjliggör ett arbete med extra anpassningar och särskilt stöd ur ett heldagsperspektiv. Ansvarsfördelning och roller är tydliga för alla i organisationen, men elevhälsan och fritidshemmets personal har inte samma möjligheter som övrig personal att samverka i stödarbetet utifrån ett heldagsperspektiv.

För att stödarbetet ska ha hög kvalitet utifrån ett heldagsperspektiv är det viktigt att det finns goda förutsättningar för samverkan mellan lärare i skola och fritidshem och övrig personal så som stödpersonal och elevhälsa. Av kommentarerna till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:334) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att rektorn bör se till att elevhälsans kompetens tas tillvara i det dagliga pedagogiska arbetet samt i utformandet av de olika lärmiljöerna inom verksamheten.² Av kommentarerna till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2023:127) om styrning och ledning av fritidshemmet framgår att det är rektorns ansvar att skapa en organisation som gör det möjligt för fritidshemmet, förskoleklassen och skolan att samarbeta och utbyta erfarenheter. På så sätt skapas förutsättningar för att kunna utveckla en helhetssyn på elevens behov, utveckling och lärande. En helhetssyn innebär bland annat att utgå från att lärandet sker i alla situationer under hela dagen. I samarbetet är det viktigt att rektorn skapar förutsättningar för ömsesidighet och jämbördighet mellan olika personalkategorier, där eleven står i fokus.³

² Skolverket (2022). *Kommentarer till allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*, s. 16

³ Skolverket (2023). *Kommentarer till allmänna råd om styrning och ledning av fritidshemmet*, s. 20

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn skapar förutsättningar för personalen i fritidshem och elevhälsan att samarbeta och utbyta erfarenheter utifrån ett tydligt fokus på att tillgodose elevernas behov av stöd i ett heldagsperspektiv.

På Skolinspektionens vägnar

X Eleonor Duvander

Eleonor Duvander
Beslutsfattare
Signerat av: Eleonor Duvander

X Sara Algulin

Sara Algulin
Föredragande
Signerat av: Sara Algulin

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även Ola Rydkvist deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Besöket i S:t Jörgens skola genomfördes den 13-14 september 2023. Ansvariga inspektörer var Sara Algulin och Ola Rydkvist. Från Skolinspektionen medverkade även Karolin Östlund.

Vid S:t Jörgens skola i Helsingborg bedrivs utbildning i förskoleklass, fritidshem och grundskolans årskurser 1–6. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade skolenheten 321 elever. Granskningen omfattar grundskolans årskurser 1–3, förskoleklass och fritidshem, där 219 av skolenhetens elever går i fritidshemmet. Skolenheten leds av en rektor och en biträdande rektor.

Bilaga 2: Underlag för bedömning

Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- En gruppintervju med lärare i förskoleklass och årskurserna 1–3
- En gruppintervju med personal i fritidshem
- En gruppintervju med stödpersonal
- En gruppintervju med representanter för elevhälsan
- En intervju med rektorn och biträdande rektorn.
- Insända dokument och skriftliga svar på frågor från rektorn

Innan beslut har fattats har underlaget kommunicerats med huvudmannen.

Bedömningsområden

Bedömningarna görs i relation till kvalitetskriterier som Skolinspektionen tagit fram inom ramen för granskningen.

Inom respektive område granskas skolenhetens arbete inom följande delar:

Frågeställning 1: I vilken utsträckning har skolan och fritidshemmet arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet?

- Heldagsperspektiv i stödarbetet
- Planerade övergångar för ökad kontinuitet

Frågeställning 2: I vilken utsträckning leder och styr rektorn arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ge stöd i utbildningen som helhet?

- Ledning och organisation
- Förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv
- Kunskap och kompetens

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/arbetet-med-extra-anpassningar-och-sarskilt-stod-under-elevernas-hela-dag-i-skolan-och-i-fritidshemmet/>

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1 och 2

3 kap. 2 och 5-7 §§, 4 kap. 4 § samt 14 kap. 2 § skollagen (2010:800)

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, 2.5 Övergång och samverkan samt 2.8 Rektorns ansvar.

Prop. 2009/10:165 s. 287